

Η «σκιά» του επιθεωρητή Μονταλμπάνο

Όσα μας άφησε ο Αντρέα Καμιλλέρι μέσα από τον διαχρονικό ήρωά του

ΑΝΤΡΕΑ ΚΑΜΙΛΛΕΡΙ
Δίκτυ ασφαλείας
 μτφρ.: Φωτεινή Ζερβού
 εκδ. Πατάκη, σελ. 342

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΛΕΞΑΚΗ**

Ενώ η Βιγκάτα ζει στους ρυθμούς μιας σουηδικής παραγωγής με θέμα τη ζωή στην Ιταλία τη δεκαετία του 1950, και όλα μοιάζουν τυλιγμένα στο πέπλο της τηλεοπτικής μυθοπλασίας, ο Σάλβο Μονταλμπάνο αναλαμβάνει να παίξει όπως πάντα τον ρόλο που ξέρει καλύτερα: τον ρόλο του ερευνητή.

Δύο υποθέσεις «τρέχουν» και τον προκαλούν να βρει την άκρη στο «Δίκτυ ασφαλείας», το 25ο βιβλίο με κεντρικό ήρωα τον θυμόσοφο αστυνομικό επιθεωρητή, το οποίο κυκλοφόρησε δύο χρόνια πριν από τον θάνατο του Αντρέα Καμιλλέρι (1925-2019). Η μία είναι υφασμένη με υλικά από το παρελθόν της γενέθλιας πόλης του Μονταλμπάνο. Οι Σουηδοί παραγωγοί της σειράς, με τη βοήθεια Ιταλών συναδέλφων τους, για να ανασυνθέσουν την ατμόσφαιρα των μέσων του 20ού αιώνα στην ιταλική χερσόνησο, ζήτησαν από τους κατοίκους της

Βιγκάτα να ψάξουν στα συρτάρια τους για παλιά φιλμάκια και φωτογραφίες, που, όπως θα αποδειχθεί, κρύβουν θανάσιμα μυστικά και ένα μυστηριώδη λευκό τοίχο. Η ανταπόκριση είναι μεγάλη και η μεταμόρφωση του αστικού τοπίου τουλάχιστον απροσδόκητη.

Η συνύπαρξη πθοποιών, κατοίκων και κομπάρσων φέρνει τα πάνω-κάτω στη ζωή της μικρής πόλης. Ακόμη και το αστυνομικό τμήμα της έχει μεταμορφωθεί εξωτερικά σε σχολή χορού για τις ανάγκες των γυρισμάτων. Παράλληλα με αυτό το γεγονός εκτυλίσσεται ο εορτασμός για την αδελφοποίηση της Βιγκάτα με τη σουηδική πόλη Καλμάρ.

Η δεύτερη υπόθεση αφορά το παρόν. Μια ένοπλη επίθεση σε σχολική μονάδα, την άσκηση ψυχολογικής βίας σε εφήβους, τις παγίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για τους χρήστες τους. Αφορά έναν κόσμο που σφύζει από ζωή, δέσμιο όμως στον ιστό της σύγχρονης ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Έναν κόσμο χωρίς δίκτυ ασφαλείας. Έναν καλά κρυμμένο κόσμο που ο Καμιλλέρι, μέσω της δράσης του Μονταλμπάνο, καταφέρνει να φέρει στην επιφάνεια για να αποδείξει ότι

Η Βιγκάτα στη Σικελία, η γενέτειρα του επιθεωρητή Σάλβο Μονταλμπάνο, είναι μια φανταστική πόλη. Ωστόσο, οι περιγραφές του Αντρέα Καμιλλέρι την έχουν καταστήσει οικεία στους φανατικούς αναγνώστες του.

Ο Καμιλλέρι ασκούσε διαρκώς κριτική στο Βατικανό, δεν δίστασε να καταδικάσει τον μπερλουσκονισμό και δεν φοβήθηκε να βάλει στο λογοτεχνικό του στόχαστρο τη μαφία.

οι ήρωές του, είτε έρχονται από το παρελθόν είτε αναπνέουν στο παρόν και αγωνιούν για το μέλλον, είναι δέσμιοι των αντινομιών και των παθών τους, ποτέ απόλυτα αθώοι,

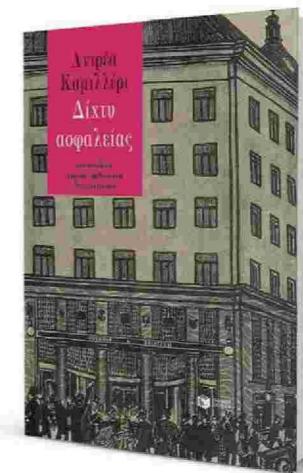
ποτέ αμετάκλητα ένοχοι. Τον κόσμο που έπλασε ο μετρ του σισιλιάνικου νουάρ πολύ τον αγάπησα καθισμένος πλάι στον ήρωά του, τον Σάλβο, στη βεράντα του σπιτιού του με θέα τη θάλασσα. Λάτρευα τις εμμονές του, ζήλευσα τον μονήρη στοχαστικό βίο του και εξεπλήγην από τη συνθετική του σκέψη, αλλά και γέλασα μέχρι δακρύων με τους πανέξυπνους διαλόγους που φιλοτεχνούσε όταν είχε κέφια. Και μαζί του ονειρεύτηκα τους φόβους, τις αγωνίες και τις πιο βαθιές και ανεπίπτως ερωτικές επιθυμίες μου.

Μεικτό γλωσσικό είδος

Θα μου λείψει ο στυλίστας της γραφής, που για τα μυθιστορήματα

όπου πρωταγωνιστεί ο Μονταλμπάνο επινόησε ένα μεικτό γλωσσικό είδος. Από τη μια στα ιταλικά, που επιτρέπουν στους ήρωές του να μιλήσουν με έναν κάπως πιο επίσημο, καθωσπρέπει τρόπο. Και από την άλλη στη σισιλιάνικη διάλεκτο, που τους προσφέρει την ευκαιρία να εκφράσουν άμεσα και αφιltrάριστα και τις πιο μύχιες σκέψεις τους.

Θα φέρνω πάντα στο μυαλό μου τον καλλιτέχνη που δεν καταδέχθηκε να ανήκει σε κάποιο κόμμα, που ασκούσε διαρκώς κριτική στο Βατικανό λόγω της διαχρονικής ανίερης εμπλοκής του με πολιτικούς και οικονομικούς παράγοντες. Που δεν έπαυε να υπενθυμίζει σε όλους, όταν του δινόταν η ευκαιρία, ότι η

Το «Δίκτυ ασφαλείας» είναι το 25ο βιβλίο με κεντρικό ήρωα τον θυμόσοφο Μονταλμπάνο.

Ιταλία είναι κοσμικό και όχι θρησκευτικό κράτος. Που δεν δίσταζε να καταδικάζει τον μπερλουσκονισμό, θεωρώντας ανεπανόρθωτες τις ζημιές που προκάλεσε στην ιταλική κοινωνία η κυβερνητική θητεία του Καβαλιέρε. Που δεν φοβήθηκε να βάλει στο λογοτεχνικό του στόχαστρο τη μαφία.

Και δεν θα ξεχάσω ποτέ τον εκλεκτό θίασο: τους Φάτσιο, Μιμί Αουτζέλο, Γκάλο, φυσικά τον ανεκδιήγητο Καταρέλα, την αρραβωνιαστική του Μονταλμπάνο, Λίβια, που ζει μόνιμα στο Μποκάντασε, λίγο έξω από τη Γένοβα, και την οικιακή εξαιρετική μαγειρίσσα-βοηθό Αντελίνα, που αντιπαθεί σφόδρα τη Λίβια, αλλά και τον εστιάτορα Εντσο, του οποίου την κουζίνα τιμά συχνά πυκνά ο Μονταλμπάνο, κυρίως όταν είναι στενοχωρημένος.

Και θα θυμάμαι πάντα ότι τα πράγματα ξεκινάνε κάπως έτσι: «Η μέρα ήταν σαν εκείνες που βλέπεις στις καρτ-ποστάλ: χρυσή αμμουδιά, σμαραγδένια θάλασσα, αιθριος γαλανός ουρανός. Υπήρχε ακόμη και μια βάρκα με πανί κάπου στο βάθος».

Το μετά είναι πάντα μια άλλη ιστορία...

